

TERTÚLIA SOBRE LLENGUA

Dia: 12/04/16 a les 19:30 al local de l'ANC de Sant Cugat

Ponent: Mercè Lorente

Moderador: Francesc Salvador

Relatora: Carme Bassas

OBJECTIU DE LA TERTÚLIA

Qüestionar-nos sobre quin país volem, lingüísticament parlant, en una República catalana independent.

IDEES I QÜESTIONS EXPRESSADES PER LA PONENT

1. Poc coneixement de les llengües del món. Amb el debat actual ens hem adonat que les llengües apareixen i desapareixen. N'apareixen molt poques i en canvi el ritme de desaparició és d'una diària.
2. Hi ha llengües minoritàries –parlades per grups molt petits de persones- i llengües minoritzades –que conviuen amb una llengua molt potent– situació que pateixen moltes llengües del món.

Els plans de normalització i planificació poden evitar que aquestes llengües desapareguin.

S'ha de tenir en compte que la política de la Generalitat fins ara no ha aconseguit posar el català al mateix nivell del castellà.
3. Hem de repensar com volem lingüísticament el país, quines llengües volem en el nostre país, com volem que s'ensenyin a l'escola, com volem que ens atengui l'administració, etc.
4. La societat actual és multilingüe -perquè els habitants sabem més d'una llengua-. Després tenim el concepte de bilingüisme o plurilingüisme. Que són conceptes personals, individuals.

Segons el psicòlegs la persona bilingüe és la que neix en un context social que desenvolupa amb el mateix nivell de competències les dues llengües. La mateixa capacitat d'expressió i d'escriptura. Des del punta de vista individual no existeixen persones bilingües.

Quan parlem de societats bilingües volem dir que hi ha una regulació per llei i que hi ha més d'una llengua oficial (encara que se'n parlin moltes més). I que la població domina més d'una llengua.

S'hauria de veure si les dues llengües estan en igualtat de condicions en tots els casos.

La capacitat de ser bilingüe és de les persones no de les societats.
5. Què volem, doncs? Volem un país que no només el català i el castellà tinguin protagonisme? Per exemple l'anglès?

Hi ha veus que diuen que apart dels idiomes esmentats s'haurien de promocionar altres llengües -com per exemple l'àrab, el xinès- que poden ser d'utilitat per als negocis.

A Catalunya es parlen 300 llengües.
6. El català no ha arribat a la seva normalització. En aquests moments saber el català no és cap prioritat per cap persona que vingui de fora – tant amb qualificació com sense-. Volem que no faci falta saber català per viure a Catalunya? Ens és igual?
7. Què hem de fer? Quines són les vies de gestió? Què hi hem de posar a la constitució?

Hi ha països que no hi posen res. Com per exemple els EEUU -encara que el l'actualitat en alguns estats ho estan regulant amb lleis-.

Hi ha una segona via que és la de l'escola, que dependrà què diguem a la via legislativa.

El cas nord-americà és ben curiós perquè la constitució no hi diu en quin idioma s'ha d'ensenyar , però en canvi ningú no ha dubtat mai que l'escola nord-americana és en anglès. I hem de tenir en compte, que en aquest país, sempre hi ha hagut immigrants de llengües ben diverses.
8. Per tant les vies de gestió són: la constitució, les lleis lingüístiques, l'escola i sobretot saber on volem arribar. Encara els experts diuen que el que és important és la conscienciació de la població. Que si els catalans no hem deixat de parlar el català tots aquests segles és perquè l'hem volgut mantenir com una forma d'identitat i perquè és una llengua de prestigi i té un reconeixement social.

Encara som a temps que la inèrcia de la història no se'n dugui aquesta llengua com se endut d'altres.
9. En l'actualitat tenim tres avantprojectes de constitució. En un hi diu que el català i castellà seran cooficials, els altres dos que la llengua pròpia és el català i que els castellà serà també cooficial.

TERTÚLIA SOBRE LLENGUA

Tots tres avantprojectes seran debatuts a través de la plataforma Reinicia.

10. S'ha de tenir en compte que la idea d'oficialitat no és la mateixa en tots els països. Hi ha països que l'oficialitat vol dir que és l'estat qui està obligat i no les persones –és el cas del Canadà on ningú està obligat a saber cap llengua- i n'hi ha d'altres, com l'Estat Espanyol, en el qual és obligatori saber l'espanyol i les persones que es volen nacionalitzar estan obligades a fer un examen de llengua i de cultura.

Algunes persones ja s'han posicionat en contra que a la constitució catalana sigui tan restrictiva i per tant a favor de no remarcar tant l'oficialitat, ja que després es podria regular amb lleis.

EL DEBAT:

1. Hi ha sectors de la societat que no volen obrir aquest debat perquè diuen que és una tema molt emotiu.
2. Quan es va començar a debatre la independència de Catalunya les primeres reaccions per part dels castellanoparlants va ser pensar que els fariem fora i ara ja no se'n parla. Doncs amb la llengua passa el mateix es pensen que no volem que parlin el castellà. Però s'ha d'explicar que una cosa és la llengua familiar i l'altra és la llengua que volem o ens convé que aprenguin els nens per ser cada cop més internacionals i més cultes.
3. S'ha recordat que el època de la transició varen ser les famílies d'immigrants que van decidir que volien que els seus fills fessin immersió lingüística.
4. Quan esdevinguem independents no farà por que el castellà sigui cooficial perquè el català serà la llengua de poder.
5. Des del punt de vista lingüístic el català està en procés inicial de substitució – encara que no ens adonem- però és reversible.
6. Quan siguem independents la llengua ha de ser necessària, perquè correm el perill que es perdi, encara que s'estudii. Les empreses haurien de demanar el català com a requisit imprescindible.
7. S'hauria d'aconseguir que no quedés tota aquesta qüestió, d'oficialitat o cooficialitat, tancada.
8. L'Estat Espanyol ha legislat molt en el tema de la llengua. Nosaltres hem de pensar si hem de ser tan intervencionistes.
9. Som un país especial (hem patit molts avatars) i amb el tema de les llengües hauríem de innovadors i respectuosos, hauríem de fer les coses fàcils. Encara que està clar que la llengua ha de ser necessària.